

ՏԱՍՆԵՐՈՐԿ ՏԱՐԻ

ՄԵԼԿ

Հարկան գին 10 րուբլ, կն տարբեր 6 րուբլ:
Առանձին հոսքերը 5 կոպեկով:

Թիֆլիսում գրվում են միմյան խմբագրության մէջ:

Ուստարապոլսկոյ ցիմում են ուղղակի
Тифлис. Редакция «Мелк»

Խմբագրությունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(Բացի կիրակի եւ տոն օրերէն):

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լիզուով:

Յայտարարութիւնները ծանուց. գնալով են
խորանայն րոպէ 2 կոպեկ:

ՐՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ներքին տեսութիւն: Նամակ Ս. Պե-
տրոպոլսկոյ: Նամակ Ստեփանի: Նամակ Շա-
նայ: Ներքին լուրեր: Ուստարապոլսկոյ տե-
սութիւն: Քաղաքական տեսութիւն: «Пор-
ядок» քաղաքի թղթակցութիւն: Նամակ թիւր-
քաղ: Նամակ թիւրքալայից: Արտաքին լուրեր:
— Ի տ ա ռ ի ռ — Մշակիչ նկարչներ:—
Հայտարարութիւններ:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ Ս. ՊԵՏՐՈՊՈԼՍԿԻՅԻՑ

Փետրվարի 7-ին

Չարմաղի է մայրաքաղաքիս հայոց հաս-
տիւթիւնը. այստեղի ամեն մի հայ թշնամի
է նոյն քաղաքի մնացած հայ երի. իւրաքան-
չիս նոյն ընտանիքում կը լսէր բարձրաձայն
միայն ընտանիքների վրա: Հայ ուսանողնե-
րը շատը աւերա միմեանց նոյն քաղաքում
են. բայց մէկի քաղաքայութեամբ միմեանքը
բարձրաձայն չէ մնում որ չը թափեն քաղաքայի
ընթերցում:

Միմի գա ընդհանուր հայոց յատկութիւն է.
— չը գիտեն:

Պէտք է խոստովանվիմ որ իմ քաղաքային
փորձից, երկար տարիներ մայրաքաղաքում ապ-
րով եւ համարվել եմ, որ մասամբ, զոնէ հայ
ուսանողների մէջ, այդ անմիջական յատկութիւն-
ները զարգացնելուն քիչ չը նպաստեց այստեղի
մի գործն, որ երկար ժամանակ մեծ ազդեցու-
թիւն ունէր ուսանողութեան վրա եւ մասամբ
մինչ էլ ունի զեռ. այդ ազդեցութիւնը, զոնէ
այ ուսանողների մի նեղ շրջանի վրա: Այդ
գործը այն տեսակներէն է, որոնց համար գու-
նը լրացում, մի նոր տէր մի օր օր օր օր օր
ճարտիքը. այդ պարունը ք ու ռ մ ի ռ ի յ ն է:
Կուցնել ուսանողները միմեանց մէջ, ան-
հաւաքեան տեղի սերմանել երիտասարդների
միմեանց մէջ, արհամարհանքի զգացումը սե-
ռանել հայ երիտասարդութեան մէջ զկողմ ամեն
րան, ինչ որ ն է զ հայոց շրջանից գուրան է.—
սա կարծես այդ մարդու կեանքի զբաղմունքն
ու նպատակը:

Այդ տեսակ մարդիկ առում են ամեն նորը.
ամեն ինչ, որ նրանց նեղ շրջանից գուրան է. Մի
այդ տեսակ քուրմի մօտ մանուկ է. դիցուք, մի
այդ մանուկն մի գաւառացի հայ: Քուրմի տ-
նային հարցերից մինը, որ ուղղում է նա զկողմ
ի վրէ. վնասում է թէ ինչ հայոց պարբերական
հրատարակութիւն է ստանում նա իր տան մէջ.
Իմ պատմականը վնասում է, օրինակ, թէ «Մե-
ր» է ստանում, քուրմը խելոյն երկար քարո-
շել անդամաւոր պատասխանում է. «Ինչ
հարկուր է այդ տեսակ վնաս աւակար թեր-
բին զրկել. միմի գրանից լաւ հայոց ամսագիր
կամ քաղաքի չը գտաւ. մինք ունենք այժմ
դասուակարն հրատարակութիւններ, իսկ «Մե-
ր» զմարդկային շարունակում է ցանկել ա-
ն ի ծ գ ա մ Նաղարեանցից ցանած անպիտան
օրերը:»

Նա կարծես իրան նպատակ է գրել խելոյն Նա-
ղարեանցի երբեք հանգիստ չը թողնել զերեզ-
մանում:

Բառական է որ հիւրը համարակութիւն ունե-
նայ փոքր ինչ. թէն ամենահամեմատ կերպով
համարակութիւն, քուրմը առիթ չի բաց թողնի բա-
ղակնել. «Եւ, հիւրերս անկ տեսն, զարմա-
նում եմ որքան յիմար է հայոց ազգը, որ
Նաղարեանցի պէս մի մարդու յիշատակին, որի
հրատարակութիւն էր ք ա ն զ ե լ հայոց եկեղեցին,
նայ իսկ ամեն տեղերի հայոց եկեղեցիներում
չոր մակից յետոյ հոգեւանդաններ էին կա-
տարում:»

Այդ տեսակ խառնով նա յանկարծ կարում

է իր միամիտ խոսակցու մարերի թիւը, շուտեց-
նում, չի փոխելում է նրան:

Կրեմլայեցիք, ուրեմն, ինչ կը լինի այդ տե-
սակ մարդկանց բարոյական ներգործութիւնը
մայրաքաղաքի հայ ուսանողութեան վրա, քանի
որ, ինչքան եւ այդ տեսակ քուրմերին յիշում
եմ, նրանք միշտ թշնամաբար են մերարեւոյն
զկողմ մեր ազգի մէջ քիչ թէ շատ աչքի ընկնող
գործիչները: Չեմ կամենում խոսել ներկայ գոր-
ծիչների վրա. նրանց կը գնահատի, կամ կը գա-
տարարի ապագան, մինք միզ չը պէտք է իրա-
ւունք տանք դատարար հանդիմանալ նրանց վրա:
Բայց չը մոտանալ որ մեր քուրմը, նայն քուր-
մը, որ ներգործում է այժմ տեղիս հայ երիտա-
սարդութեան վրա, ամենամանաւ, ամենակա-
տար թշնամի է եղել միշտ Ս. Նաղարեանցի,
Մ. Նաղարեանցի, Գ. Արագածովի, Մ. Միմե-
տարեանցի եւ ուրիշ սրանց նմանների, որոնք
կամ մեռան կամ զեռ. կենդանի են, եւ սրանց
յիշատակը միշտ անջնջելի կը մնայ հայոց գրա-
կանութեան պատմութեան մէջ:

Կուցնելայի հարցնել ինչ յիշատակ կը թողնի
նայն քուրմը, որ այդքան առեւտրական էր վե-
րաբերվել միշտ զկողմ մեր տակաւնի: Նշանա-
ւոր մարդիկ, ինչ յիշատակ կը թողնի նա ինչն,
որ այնչէլ չէ արել հայութեան համար, բայց նը-
րանից, որ միշտ աշխատել է եղել իրան շր-
ջանայից հայ երիտասարդներից՝ անգոյն, նա-
խանաւոր, անհատականութիւնից զուրկ, ամեն
բարոյական նկողնակութիւն ունեւորի անող,
ինքնահաւան էակներ պատրաստել:

Ս.

ՆԱՄԱԿ ՍԱԼԵԱՆԻՑ

Յունվարի 3-ին

Սաղանում գտանվող փոքրաթիւ հայոց խում-
բը, անցնալ տարուայ զեկտեմբեր ամսի վեր-
ջում անդրեան էր նոր տարվայ մուտքը ամեն-
լաւ նպատակով միարանութեամբ մի նախաա-
նայի ընթրիք կատարել: Այդ նպատակն իրա-
գործվելու ժամանակում մեր օրդրանով կայսեր
եւ կայսերական զեկտեմբերի թանգարանի կենտրոն
համար առաջարկված բաժանիկները ամենքս խո-
րին յարգանքով ընդունելուց յետոյ, պ. անգա-
նապետի ճառից զրգոված մի միտք էլ յղացու
մեզնում: Այդ էր Կ. Պարսի հայոց պատրիարք
ս. Ներսէսի կենաց համար առաջարկվող բա-
ժանիկները վայելել: Պ. անգանապետը իր ճառի
մէջ աւելացրեց թէ առանց արդիւնաւոր գործով
պատրիարք հոր ցոյց տաւ յարգանքը, պատի-
ւի կարող ընել միզ համար: Արդարեւ անհրա-
մեշտ է այդ, նայն տուին բոլոր տեղանակիցները
եւ իւրաքանչիւրը իսկոյն զցեց ազգային գանձա-
նակը իր նուէրը, որից զոյացաւ ընդամենը 70
րուբլի, որը նամակիս նեւ ի միտքին ուղարկե-
լով խմբագրից, պատիւ ունենալ խնդրել այդ
լուսնայից 25 րուբլին Կ. Պարսի Միացնալ ընկե-
րութեան եւ 35 րուբլին Վասպուրականի ամփե-
լոց յատկացնել եւ այդ գումարները հասցնել իւր
հարկին է:

Յուսումը նուիրտուտ պարաններին միամտա-
նակ համար չէք խնայի «Մշակի» էջերում նո-
րանց անուններուն ապագրութեան մի անկիւն
չնորելու:

Գլուխանեանց տարեանաւոր Մարկոս 15 ր.,
Տէր-Ստեփանեանց Աստուածատուր 10 ր., Իւզ-
րաշեանց Յովհաննէս 5 ր., Իւզրաշեանց Դա-
ւիթ 5 ր., Նաղարեկեանց Զարարիս 5 ր., Բա-
ղանեանց Աղէքսանդր 4 ր., Փաղաշեանց Նիկի-
զայոս 3 ր., Սարգսեանց Թիմոթէ Բարութիւն 3
ր., Զոհրաբեանց Թովմա 2 ր., Սարգսեկեանց
Բարութիւն 2 ր., Մամեդաւեանց Սափօն 2 ր.,
Տէր-Սարգսեանց Սարգիս 1 ր. 50 Կ., Օթ-
փան Կ. Մարտիկ 1 ր., Զարարեանց Սարգիս 1 ր.,
Միմեանեանց Գալուստ 1 ր., Ուղանեանց Խո-
րով 1 ր., Վարդանեանց Ներսէս 1 ր., Հասան-

Զաղաշեանց Պետրոս 1 ր., Միմեանեանց Յով-
հաննէս 1 ր., Յովհաննէանց Միքայէլ 1 ր., Բա-
նաւանեանց Միքայէլ 50 Կ., Փաղաշեանց Պաղ-
պատուր 1 ր., Սեւանեանց Աղէքսանդր 50 Կ., Ի-
վան Կ. Սարգսեանց 1 ր., Իւզրաշեանց Սարգիս 40
Կ., Մատթարեանց Համարեան 40 Կ. եւ Միմե-
անեանց Նիկիզայոս 20 Կ.: Ընդամենն է ե-
թանասուն րուբլի. փոստի ծախան վճարեց մի
անյայտ անն:

Յ. Իւզրաշեան

ՆԱՄԱԿ ՇԱՄԱՆՈՒՑ

Յունվարի 27

Ամսոյս 20-ին տեղոյս քաղաքայի պ. Գևորգ
Յովհաննէանի տան օրիորդի նշանագրութիւն
լինելով, կուգած հիւրերը ընթրիքի վրա խոսում
էին թիւրքաց Հայաստանի վիճակի մասին: Այս
միջոցին եւ, ներկայ գտնվող Ստեփան Կա-
նանայի միջնորդութեամբ առաջարկեցի Հայաս-
տանի սովետը համար նուիրտուտութիւն անել:
Տէր հոր մի քանի ազգու խոսքերից յետոյ ա-
մենք միմայն հաւանութեամբ տուին իրանց
ի որակ ըզրած նուէրները, իւրաքանչիւրը մի
մի րուբլի, չը նայելով որ հիւրերի մէջ կային
եւ շատ համեմատաբար տէր անմեք, եւ այս-
պիսով զոյացաւ տանն եւ ինն րուբլի: Այս գա-
մարն ուղարկելով խմբագրութեան՝ կը խնդրեմ
հասցնել սովետը խմբագր. ընկերութեանը, իսկ
նուիրտուտները՝ անունները հրատարակել ձեր
պատասխան «Մշակ» քաղաքում նրանց միամ-
տութեան համար:

Ստեփան Կա-
նանայի Տէր-Ստեփանեանց, Յովհաննէս
Յովհաննէանց, Ստեփան Կաղաշեանց, Զե-
հանէկը Նիկիզայոս, Եղոր Սարգսեանց, Յ.
Տէր-Ստեփանեանց, Բարութիւն Տէր-Ստեփանեանց,
Մարգարայ Ստեփանով, Ստեփան Կենդեցով, ուս-
տայ Պետրոս Արագածով, Միմեանց Կոյիով,
Փաղաշեանց Կաղապատով, Սարգիս Ստեփանով, Զա-
ւատ Տէր-Ստեփանով, Աղարարայ Տէր-Յովհան-
նէանց, Անթուան Տէր-Յովհաննէանց (մա-
նուկ), Գևորգ Տէր-Յովհաննէանց, Ստեփան Գ.
Վլասով եւ եւ:

Եւ որովհետեւ այս տեսակ նուիրտուտութիւնը
մեր համարում առաջին անգամն է, ուրեմն շատ
կը ցանկանայի որ քաղաքումս ամեն մի ուրա-
խութեան հանդիսում, ամեն մի խնամքով շա-
քանակէին այս տեսակ նուիրտուտութիւններ
անել, որով մեծ նպաստ կարելի էր առ Հա-
յաստանի մեր թշնամ կորուստը:

Ս. Աղապետեանց

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ինչպէս մեզ խնդրում է յայտնել թիւիչ Նա-
ւասարդեանց, «Բարեկարգական ընկերութեան»
հիմնադրող ժողովը լինելու է մարտի 1-ին, կի-
րակի որ, առաւօտեան ժամի 11-ին, Արծրունու
թատրոնում:

Ուսաց սիրողների ներկայացումն, որ պէտք
է լինի հիմնադրութի որ, չը կայացաւ այն օրը եւ
կը լինի այսօր, շարաթ. փետրվարի 14-ին: Կը
ներկայացնեն Եղամիկեան (Ֆոֆան), պիւտան,
կը մանակցեն Պալմի ուսաց թատրոնական
խմբի ամենալաւ ոյժերը եւ ինքն պ. Պալմ

Լուսն ենք որ դիտարարութիւն կայ թիւիչ Սի-
նասարդեանց կայարանի մի երկրորդական բա-
ժին հաստատել քաղաքիս մի որ եւ է կենտրո-
նական տեղում, քանի որ նուագրտան այժ-
ման ընկերարանը շատ նեւաւ է կենտրոնից եւ
երթնակութեան համար անյարմար փողոցումն է
գտնվում: Վատ չէր լինի ոչ թէ մէկ, այլ մի քա-
նի այդ տեսակ բաժիններ հիմնել քաղաքի այլ եւ
այլ մասերում:

Հիւ-ՆԱԻԹԵԼԻԱՆԻՑ մեզ գրում են որ զեկ-
տեմբերի կիսից մինչեւ օրս եղանակը փոփոխու-
եւ տար, զարմանային օրեր է անում: Անքնները
յաճախ են գալիս եւ փողոցների վրա ցնի են
զոյացնում:

«Порядок» քաղաքի գրում են Սարատովցի:
«Մեզ մօտ չեն զաղարում զաղթեցնել չէրեզ-
ներին կովկասից եւրոպական Ռուսաստանի
ներքին նախնայները: Կովկասեան ազգաբնակչու-
թիւնը այդ տեսակ անկանալ զաղթեցնում: Թիւն-
ներով նորոգել չէ կարելի, ուրեմն պետական
զաննի համար զա փողի ապագրիւն ծախս է,
մի եւ նայն ժամանակ ուսու ազգաբնակչութեան
համար հոգիքի կորուստ է, իսկ չէրեզների համար
զգալի զրկանք է թէ ֆիզիկական եւ թէ բա-
րոյական կողմից: Ուրեմն ինչի համար գործ
գնել այդ տեսակ փարչական նարները:»

ԱՍԼԱՆԻՑԻՑ մեզ գրում են: «Անցնալ տա-
րիներում հաւաքված փողերը յոգուտ Հայաս-
տանի սովետների եւ «Արարատեան ընկերու-
թեան» ուր մնացին: Հայիս մինչեւ այժմ չը կայ:»

Մեզ գրում են Ախալցխայից եւ հետեւալը:
«Ամբողջ տարի է անցնում ոչ թատրոն, ոչ գրա-
կան երկեր ու նուագրանդէն չէ լինում մեր
քաղաքում: Հասարակութիւնը զրկված լինելով
բարոյական կրթութեան զուարթութիւններից,
անցնում է ժամանակ կլորում, հիւրանցնե-
րում, զինաներում ու կաֆէներում, խմելով,
ուտելով եւ թաղթ խաղալով:»

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՔԱՂԱՔԱՂԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսիական մամուլը հանգստութիւն չէ
տալիս արտաքին գործերի միմիարին: «Re-
publique Française» քաղաքի յարձակողական
յոգուածներից եւ Պարիս արած հարցից յե-
տոյ «Revue Politique»-ի մէջ աւելի էլ ու-
մեզ յոգուած ազգեցաւ, որ շափազանց
պախարակում է բարոյի մի Սեւա-Երեմ
քաղաքականութիւնը յոճական խնդրի վե-
րաբերութեամբ: Այդ յոգուածը ապացու-
ցանում է, որ իշխան Ռիմարկին զանազան
քաղաքական խորամանկութիւններով աշուղ-
փեցաւ խմբացնել Ֆրանսիայի ազգեցու-
թիւնը արեւելեան հարցի վերաբերութեամբ
եւ այդ գործի մէջ աւելի մեծ նշանակու-
թիւն տալ Գերմանիային, Աւստրո-Սերբա-
րիային եւ Անգլիային: Երկուսն էլ վերջնա-
կանապէս մեկնում է անգլիական զեկտեմ-
պ. Գոշերի անցնելը Բերլինից եւ Վիեն-
նայից:

Այդ յոգուածը, ինչպէս եւ այդ տեսակ
միւսները վերաբերում են զամբետտայի
ազգեցութեանը, որովհետեւ Ֆրանսիայի
մէջ նա այժմ նոյնքան ոյժ եւ մեծ ազդե-
ցութիւն ունի, որքան իշխան Ռիմարկ
Գերմանիայի մէջ:

Թեպէտ Ֆրանսիան այժմ զբաղված է
անդրինելով իր ներքին գործերը, բայց այդ
երկիրը այնքան հարուստ է եւ լաւ կազ-
մակերպված, որ նա այնու ամենայնիւ իր
ոյժերի մի մասը կարող է նուիրել ընդհա-
նուր եւրոպական քաղաքականութեանը:

Մի քանի ժամանակ առաջ տարածված
լուրերի հակառակ լրագրիները այժմ հա-